

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222201014
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6222201014.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Gala a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti T.: 1) X., nar. XX. XX. XXXX, 2) X., nar. XX. XX. XXXX a 3) G., nar. XX. XX. XXXX, všetky bytom ako náhradní rodičia, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny X. M., deti matky: W. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. M. X a otca P. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. P., t. č. vo výkone trestu v J. B. O. P., za účasti náhradných rodičov: 1) W. M., nar. XX. XX. XXXX a 2) X. M., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom D. XXX, o návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 4. novembra 2022, č. k.: 13 P/45/2022 - 108, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol, že:
„I. Súd návrh otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti zamietla .
II. Súd návrh otca na zníženie výživného zamietla.
III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“
2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podaným návrhom na začatie konania sa otec domáhal zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti nariadenej nad jeho maloletými deťmi a ich následného zverenia do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov z dôvodu, že náhradní rodičia vo zvýšenej miere požívajú alkoholické nápoje. Zároveň žiadal znížiť jeho vyživovaciu povinnosť z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá z čoho platiť 70 EUR na každé dieťa.
3. Matka, náhradná matka, náhradný otec ani kolízny opatrovník s návrhom nesúhlasili.
4. Okresný súd po vykonaní dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný. Mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 22. novembra 2021, č. k. 14 P/78/2021-92 boli maloleté deti zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti náhradných rodičov, starých rodičov detí, a každý z rodičov bol zaviazaný prispievať na ich výživu 70 EUR mesačne na každé dieťa. Súd vychádzal z toho, že otec osobnú starostlivosť o deti zabezpečiť nemôže, pretože bol v tom čase vzatý do väzby, keď otec bol obvinený zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Matka taktiež nemala vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti. Súd mal preukázané odôvodnené výdavky maloletých detí, matka zarábala 630 EUR v čistom. Pri určení výživného voči otcovi súd konštatoval, že hoci nemá pre výkon väzby žiaden príjem, je u neho namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov, pričom to, že otec sa protiprávnym konaním, ktoré viedlo k jeho vzatiu do väzby, vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor detí. U otca neboli zistené žiadne zdravotné obmedzenia, pre ktoré by nemohol pracovať. Následne bol otec rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 4T/138/2021 -364 a

rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. 1. 2022, č. k. 1To/87/2021 - 425 uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa dopustil voči matke maloletých detí ako aj voči deťom, pričom bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere X rokov. Taktiež bolo preukázané, že otec je pracovne zaradený od 8. marca 2022 a dosahuje priemerný čistý zárobok 106,96 EUR, trest odňatia slobody by mal vykonávať do 27. marca 2029.

5. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že nie sú splnené podmienky pre to, aby bolo možné vyhovieť návrhu otca, lebo o maloleté deti je riadne postarané, tvrdený alkoholizmus nebol zistený, otec žiadnym spôsobom nepreukázal, ako by sa o deti chcel starať v striedavej osobnej starostlivosti, keď je vo výkone trestu odňatia slobody a matka detí nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Vo vzťahu k výživnému taktiež okresný súd podrobne zistil majetkové pomery, náklady maloletých detí ako aj príjem otca, pričom nezistil žiaden dôvod na to, by došlo k zníženiu výživného na maloleté deti vo vzťahu k otcovi, pričom prihliadol na to, že trestného činu sa dopustil práve voči matke detí a maloletým deťom. Vo veci aplikoval § 44 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine.

6. Proti rozsudku sa odvolal otec, žiadal o zníženie výživného. Žiadal, aby toto bolo znížené na maximálne minimum, aké povoľuje zákon z dôvodu, že sa momentálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Uviedol, že po výkone trestu je ochotný platiť viac, ale momentálna situácia mu platenie neumožňuje.

7. Matka k odvolaniu otca uviedla, že so znížením výživného nesúhlasí, pretože otec detí sa vyhýba plateniu výživného, jej rodičia sa o deti plne starajú a tieto majú všetko čo potrebujú.

8. Náhradná matka a náhradný otec poukázali na to, že otec detí bol právoplatne odsúdený sa týranie maloletých ako aj ich matky a so znížením výživného nesúhlasia.

9. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 65, 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario CSP rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku ako aj súvisiacom výroku o trovách konania potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj s jeho odôvodnením. Okresný súd pri rozhodovaní o návrhu otca zohľadnil všetky relevantné skutočnosti, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie vo veci. Rozhodnutie dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil, vo veci riadne zistil skutočný stav veci, na ktorý aplikoval správne príslušné právne normy. Podstatou odvolania otca bola skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nemôže platiť určené výživné, a to na každé dieťa 70 EUR. Odvolací súd poukazuje na to, že o výživnom bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 22. novembra 2021, č. k. 14 P/78/201-92, ktorým okrem iného každý z rodičov bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí po 70 EUR mesačne na každé dieťa od 26. júla 2021. V tomto čase otec bol vo väzbe a nevykazoval žiaden príjem. Medzičasom došlo k odsúdeniu otca za týranie matky detí ako aj detí na trest odňatia slobody vo výmere X rokov. Prvoinštančný súd mal preukázané, že otec je pracovne zaradený a dosahuje čistý zárobok 106,96 EUR mesačne, teda viacej, ako tomu bolo pri rozhodovaní o zverení detí do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. V tejto súvislosti okresný súd správne poukázal na § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, kedy môže dôjsť k zmene rozhodnutia len vtedy, ak dôjde k zmene pomerov. V danom prípade nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia, ktorým rodičom maloletých detí bolo uložené prispievať na ich výživu po 70 EUR mesačne, práve naopak, u otca došlo k zvýšeniu jeho príjmu, čo zodpovedá aj vyslovenému právnenému záveru okresného súdu, ktorý určoval výživné, a to s prihliadnutím na potencialitu jeho príjmov.

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že otec je odsúdený práve z dôvodu, že sa dopustil zákonom nedovoleného chovania voči matke detí ako aj k deťom, ku ktorým má povinnosť platiť výživné. Pokiaľ otec v odvolaní píše, že po výkone trestu je ochotný platiť viac, odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade nejde o to, či otec je ochotný platiť alebo nie, jeho povinnosť platiť výživné vyplýva zo zákona, nie je závislá od jeho vôle. Treba prihliadnuť aj na to, na akú dobu je otec odsúdený, keď sa dopustil závažného protispoločenského chovania. Nakoľko spôsobil daný stav, nemožno túto skutočnosť vykladať v neprospech maloletých detí, teda, že by ho to zbavovalo povinnosti podieľať sa na ich výžive v primeranej výške. Okresný súd rozsudok v tomto smere dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil a odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje.

14. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1, § 52 a § 57 CMP, keď o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. V zásade v nesporovom konaní platí, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V mimosporových konaniach upravených týmto zákonom platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil. Civilný mimosporový poriadok však pripúšťa výnimky, a to v § 53 až 55 CMP. V rozhodovanom prípade o takúto výnimku nejde.

15. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).